

DECYZJA RADY 2009/1012/WPZiB

z dnia 22 grudnia 2009 r.

w sprawie wspierania działań UE mających na celu propagowanie wśród państw trzecich kontroli wywozu uzbrojenia oraz zasad i kryteriów wspólnego stanowiska 2008/944/WPZiB

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 26 ust. 2 i art. 31 ust. 1,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 26 czerwca 1997 r. Rada przyjęła program UE na rzecz zapobiegania nielegalnemu handlowi bronią konwencjonalną i zwalczania go, zobowiązujący UE i jej państwa członkowskie do podejmowania uzgodnionych działań, aby pomóc innym państwom w zapobieganiu nielegalnemu handlowi bronią i jego zwalczaniu.
- (2) W dniu 8 grudnia 2008 r. Rada przyjęła wspólne stanowisko 2008/944/WPZiB określające wspólne zasady kontroli wywozu technologii wojskowych i sprzętu wojskowego⁽¹⁾, które określa osiem kryteriów wywozu broni konwencjonalnej, ustanawia mechanizmy powiadamiania i konsultacji w związku z odmowami i obejmuje procedurę przejrzystości przewidującą publikację rocznych sprawozdań UE dotyczących wywozu uzbrojenia. Wspólne stanowisko przyczynia się istotnie do harmonizacji krajowych polityk kontroli wywozu uzbrojenia, a sformułowane w nim zasady i kryteria zostały oficjalnie uznane przez kilka państw trzecich.
- (3) Artykuł 11 wspólnego stanowiska 2008/944/WPZiB głosi, że państwa członkowskie dokładają wszelkich starań, aby zachęcić inne państwa wywożące broń do stosowania kryteriów sformułowanych w tym wspólnym stanowisku.
- (4) Europejska strategia bezpieczeństwa przyjęta przez szefów państw i rządów w dniu 12 grudnia 2003 r. przedstawia pięć kluczowych wyzwań, które stoją przed UE w sytuacji panującej po zakończeniu zimnej wojny: terroryzm, rozprzestrzenianie broni masowego rażenia, konflikty regionalne, załamanie państwa i przestępczość zorganizowana. Skutki niekontrolowanego przepływu broni konwencjonalnej mają zasadnicze znaczenie w przypadku czterech z tych pięciu wyzwań. Otóż niekontrolowany transfer uzbrojenia przyczynia się do nasilenia terroryzmu i przestępczości zorganizowanej oraz jest głównym czynnikiem wywołującym konflikty i powodującym ich rozprzestrzenianie się oraz upadek struktur państwowych. Ponadto strategia podkreśla, jak ważna jest kontrola wywozu w ograniczaniu proliferacji.
- (5) Międzynarodowy instrument pozwalający państwom identyfikować i śledzić szybko i niezawodnie nielegalną broń strzelecką i lekką, który został przyjęty przez Zgromadzenie Ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych w dniu 8 grudnia 2005 r., ma zrationalizować i uzupełnić obecne dwustronne, regionalne i wielostronne umowy mające na celu zapobieganie nielegalnemu handlowi bronią strzelecką i lekką we wszystkich jego aspektach oraz jego zwalczanie i eliminowanie.
- (6) Zgodnie ze strategią UE w zakresie zwalczania nielegalnego gromadzenia broni strzeleckiej i lekkiej (BSiL) i amunicji do tych rodzajów broni oraz handlu nimi, przyjętą przez Radę Europejską w dniach 15–16 grudnia 2005 r., UE powinna wspierać na szczeblu regionalnym i międzynarodowym wzmocnienie kontroli wywozu oraz propagowanie kryteriów kodeksu postępowania w sprawie wywozu uzbrojenia – zastąpionego później wspólnym stanowiskiem 2008/944/WPZiB – m.in. pomagając państwom trzecim w przygotowywaniu odnośnych projektów ustawodawstwa krajowego oraz propagując środki służące zwiększeniu przejrzystości.
- (7) W dniu 6 grudnia 2006 r. Zgromadzenie Ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych, wspierane przez wszystkie państwa członkowskie Unii Europejskiej, przyjęło rezolucję nr 61/89 zatytułowaną „Ku traktatowi o handlu bronią: ustanowienie wspólnych międzynarodowych standardów przywozu, wywozu i transferu broni konwencjonalnej”. W grudniu 2006 roku oraz w czerwcu i grudniu 2007 roku Rada przyjęła konkluzje uwypuklające, jak ważne dla UE i państw członkowskich jest odgrywanie aktywnej roli i współdziałanie z innymi państwami i organizacjami regionalnymi w procesie toczącym się w ramach Organizacji Narodów Zjednoczonych, służącym określeniu wspólnych międzynarodowych standardów przywozu, wywozu i transferu broni konwencjonalnej, które stanowiłyby ogromny wkład w zwalczanie niepożądanego i nieodpowiedzialnego rozprzestrzeniania broni konwencjonalnej, zakłócającego pokój, bezpieczeństwo, rozwój i pełne poszanowanie praw człowieka.
- (8) W dniu 17 marca 2008 r. Rada przyjęła wspólne działanie 2008/230/WPZiB w sprawie wspierania działań UE mających na celu propagowanie wśród państw trzecich kontroli wywozu uzbrojenia oraz zasad i kryteriów kodeksu postępowania UE w sprawie wywozu uzbrojenia⁽²⁾, a ostatnie działania na mocy tego wspólnego działania przeprowadzono w dniach 27–28 października 2009 r.,

⁽¹⁾ Dz.U. L 335 z 13.12.2008, s. 99.⁽²⁾ Dz.U. L 75 z 18.3.2008, s. 81.

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

1. W celu praktycznego wykonania:
 - europejskiej strategii bezpieczeństwa,
 - strategii UE w zakresie zwalczania nielegalnego gromadzenia BSiL i amunicji do tych rodzajów broni oraz handlu nimi,
 - art. 11 wspólnego stanowiska 2008/944/WPZiB,
 - programu UE na rzecz zapobiegania nielegalnemu handlowi bronią konwencjonalną i jego zwalczania,
 - międzynarodowego instrumentu pozwalającego państwom identyfikować i śledzić szybko i niezawodnie nielegalną broń strzelecką i lekką, oraz
 - konkluzji Rady w sprawie traktatu o międzynarodowym handlu bronią,

Unia Europejska wspiera działania służące następującym celom:

- a) propagowaniu wśród państw trzecich kryteriów i zasad wspólnego stanowiska 2008/944/WPZiB;
- b) pomocy państwom trzecim w przygotowywaniu i wprowadzaniu w życie ustawodawstwa, tak, aby wywóz uzbrojenia podlegał skutecznej kontroli;
- c) pomocy państwom trzecim w szkoleniu urzędników udzielających zezwoleń, tak, aby kontrola wywozu uzbrojenia była odpowiednio prowadzona i egzekwowana;
- d) pomocy państwom i regionom trzecim w opracowywaniu sprawozdań krajowych i regionalnych na temat wywozu uzbrojenia oraz w propagowaniu innych form kontroli, tak, aby promować przejrzystość i możliwość rozliczenia wywozu uzbrojenia;
- e) zachęcaniu państw trzecich do wspierania Organizacji Narodów Zjednoczonych w procesie, który zmierza do przyjęcia prawnie wiążącego traktatu międzynarodowego ustanawiającego wspólne standardy światowego handlu bronią konwencjonalną, oraz pomocy w tym, by państwa te mogły sprostać takim ewentualnym wspólnym standardom.

2. Opis projektów, które służą celom określonym w ust. 1, znajduje się w załączniku.

Artykuł 2

1. Wysoki Przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa (WP), odpowiada za wykonanie niniejszej decyzji.

2. Techniczna realizacja projektów, o których mowa w art. 1 ust. 2, zostaje powierzona następującemu organowi wykonawczemu:

niemieckiemu Federalnemu Urzędowi Gospodarki i Kontroli Wywozu (BAFA).

3. Organ wykonawczy realizuje swoje zadania pod zwierzchnictwem WP. W tym celu WP dokonuje niezbędnych uzgodnień z organem wykonawczym.

Artykuł 3

1. Finansowa kwota odniesienia na realizację projektów, o których mowa w art. 1 ust. 2, wynosi 787 000 EUR.

2. Wydatkami pokrywanymi z kwoty określonej w ust. 1 zarządza się zgodnie z procedurami i zasadami mającymi zastosowanie do budżetu Unii.

3. Komisja nadzoruje prawidłowe wykorzystanie wkładu UE, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu. W tym celu zawiera porozumienia finansowe z organem wykonawczym, o którym mowa w art. 2 ust. 2. Porozumienie finansowe przewiduje, że organ wykonawczy musi zapewnić wyeksponowanie wkładu UE odpowiednie do jego wielkości.

4. Komisja dąży do zawarcia porozumienia finansowego, o którym mowa w ust. 3, w możliwie najszybszym terminie po wejściu w życie niniejszej decyzji. Informuje ona Radę o wszelkich związanych z tym trudnościach oraz o dacie zawarcia porozumień.

Artykuł 4

1. Merytoryczne sprawozdanie z postępów osiągniętych w każdym z państw-beneficjentów zostaje przygotowane po zakończeniu ostatniego warsztatu i ostatniej wymiany personelu prowadzonych na mocy niniejszej decyzji organizowanych przez szefów misji UE w każdym z państw-beneficjentów.

2. WP, zdaje Radzie sprawozdanie z wykonania niniejszej decyzji, korzystając z regularnych sprawozdań przygotowywanych przez organ wykonawczy, o którym mowa w art. 2 ust. 2 oraz przez szefów misji, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu. Na podstawie sprawozdań Rada dokonuje oceny. Komisja jest w pełni włączona w te działania i dostarcza informacji na temat finansowej realizacji projektów, o których mowa w art. 3 ust. 3.

Artykuł 5

Niniejsza decyzja wchodzi w życie w dniu przyjęcia.

Niniejsza decyzja traci moc 24 miesiące po dacie zawarcia porozumienia finansowego, o którym mowa w art. 3 ust. 3 lub sześć miesięcy po dacie jej przyjęcia, jeśli nie zawarto żadnego porozumienia finansowego w tym czasie.

Artykuł 6

Niniejsza decyzja zostaje opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono w Brukseli dnia 22 grudnia 2009 r.

W imieniu Rady
A. CARLGREN
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

Wspieranie działań UE mających na celu propagowanie wśród państw trzecich kontroli wywozu uzbrojenia oraz zasad i kryteriów wspólnego stanowiska 2008/944/WPZiB**I. Cele**

Cele ogólne niniejszej decyzji są następujące:

- a) propagowanie wśród państw trzecich kryteriów i zasad wspólnego stanowiska 2008/944/WPZiB;
- b) pomaganie państwom trzecim w przygotowywaniu i wprowadzaniu w życie ustawodawstwa, tak, aby wywóz uzbrojenia podlegał skutecznej kontroli;
- c) pomaganie państwom w szkoleniu urzędników udzielających zezwoleń, tak, aby kontrola wywozu uzbrojenia była odpowiednio prowadzona i egzekwowana;
- d) pomaganie państwom i regionom w opracowywaniu sprawozdań krajowych i regionalnych na temat wywozu uzbrojenia oraz w propagowaniu innych form kontroli, tak, aby promować przejrzystość i możliwość rozliczenia wywozu uzbrojenia;
- e) zachęcanie państw trzecich do wspierania Organizacji Narodów Zjednoczonych w procesie, który zmierza do przyjęcia prawnie wiążącego traktatu międzynarodowego ustanawiającego wspólne standardy światowego handlu bronią konwencjonalną, oraz pomaganie w tym, by państwa te mogły sprostać takim ewentualnym wspólnym standardom.

II. Projekty

Cel:

Dostarczyć pomoc techniczną zainteresowanym państwom trzecim, które wykazały wolę poprawy stosowanych przez siebie standardów i praktyk w dziedzinie kontroli wywozu technologii wojskowej i sprzętu wojskowego oraz wolę dostosowania własnych standardów i praktyk do standardów i praktyk uzgodnionych i stosowanych przez państwa członkowskie Unii Europejskiej oraz przedstawionych we wspólnym stanowisku 2008/944/WPZiB a także w dołączonym podręczniku użytkownika.

Opisy i szacunkowe koszty:

(i) Warsztaty z grupami państw

Projekt przyjmie postać pięciu warsztatów dwudniowych, na które z wybranej grupy państw zostaną zaproszeni urzędnicy rządowi, celnicy oraz urzędnicy wydający zezwolenia. Można także zaprosić przedstawicieli przemysłu obronnego. Warsztaty mogą się odbywać w państwie będącym beneficjentem lub w innym miejscu wskazanym przez WP. Szkolenia z odnośnych dziedzin będą udzielać eksperci z krajowych administracji państw członkowskich UE; eksperci z państw, które zastosowały się do wspólnego stanowiska 2008/944/WPZiB; eksperci z Sekretariatu Generalnego UE oraz z sektora prywatnego (w tym z organizacji pozarządowych).

(ii) Program wymiany personelu

Projekt przyjmie postać maksymalnie czterech najwyższej jednomiesięcznych pobytów roboczych lub szkoleniowych, w ramach których urzędnicy rządowi lub urzędnicy wydający pozwolenia z będących beneficjentami państw kandydujących do UE będą gościć w odnośnych organach państw członkowskich UE, lub maksymalnie czterech najwyższej jednomiesięcznych pobytów roboczych lub szkoleniowych, w ramach których urzędnicy rządowi lub urzędnicy wydający pozwolenia z państw członkowskich UE będą gościć w odnośnych organach państw-beneficjentów⁽¹⁾.

III. Czas realizacji

Całkowity szacowany czas realizacji projektów wynosi 24 miesiące.

IV. Beneficjenci

Pierwsze półrocze 2010 roku:

- (i) państwa Bałkanów Zachodnich (Albania, Bośnia i Hercegowina, Bułgaria, Jugosłowiańska Republika Macedonii, Chorwacja, Czarnogóra, Serbia)
- (ii) północnoafrykańscy śródziemnomorscy partnerzy europejskiej polityki sąsiedztwa (Algieria, Egipt, Libia, Maroko i Tunezja)

⁽¹⁾ Wybór kandydatów do programu wymiany zostanie uzgodniony przez odpowiednie grupy robocze Rady. WP.

Drugie półrocze 2010 roku:

wschodnioeuropejscy i kaukaski partnerzy europejskiej polityki sąsiedztwa (Armenia, Azerbejdżan, Białoruś, Gruzja, Mołdawia i Ukraina)

Pierwsze półrocze 2011 roku:

państwa Bałkanów Zachodnich (Albania, Bośnia i Hercegowina, Była Jugosłowiańska Republika Macedonii, Chorwacja, Czarnogóra, Serbia)

Drugie półrocze 2011 roku:

wschodnioeuropejscy i kaukaski partnerzy europejskiej polityki sąsiedztwa (Armenia, Azerbejdżan, Białoruś, Gruzja, Mołdawia i Ukraina)

Jeżeli z powodu nieprzewidzianych okoliczności trzeba będzie zmienić listę beneficjentów lub harmonogram warsztatów, Grupa Robocza ds. Wywozu Broni Konwencjonalnej (COARM) może na wniosek WP, podjąć odpowiednią decyzję.

Gdyby którekolwiek z wyżej wymienionych państw nie chciało uczestniczyć w warsztacie, można wybrać dodatkowe państwa ⁽¹⁾ spośród następujących partnerów europejskiej polityki sąsiedztwa: Autonomia Palestyńska, Izrael, Jordania, Liban oraz Syria.

V. Ocena skutków

Skutek niniejszej decyzji i wspólnego działania Rady 2008/230/WPZiB należy oceniać pod kątem technicznym po zakończeniu ostatniego warsztatu i ostatniej wymiany personelu prowadzonych na mocy niniejszej decyzji. Ocena ta ma mieć formę sprawozdań merytorycznych poświęconych przyjmowaniu odnośnych przepisów, powoływaniu organów kontroli eksportu oraz skutecznym kontrolom eksportu w państwach będących beneficjentami. Sprawozdania mają przygotować szefowie misji UE w każdym z państw-beneficjentów.

⁽¹⁾ Do uzgodnienia przez odpowiednie grupy robocze Rady na wniosek WP.